

Prácu doma chápu ľudia aj ako bonus

Práca z domu môže podľa odborníkov ohrozovať socializáciu zamestnancov. Ak ste menej v práci, môžete ohrozovať svoj kariérny rast.

Rozvrhnúť si deň podľa svojich predstáv, predpoludním žehliť, vybaviť zo tri telefonáty, navariť, vybaviť pár e-mailov a popoludní naplno pracovať na projekte. Poviete si, ideálna práca. V minulosti ťažko predstaviteľná práca z domu, prežíva v súčasnosti boom.

Doma pracujú ľudia intenzívnejšie, dlhšie a s vyššou produktivitou. Dôvodov je pritom viac, medzi tie najčastejšie patrí, že nie sú rušení kolegami a predvídajú nedôveru zamestnávateľa, ktorý nemôže kontrolovať ich výkon. O to viac sa snažia. K takýmto výsledkom prišla správa Gender Studies, ktorá hovorí o spojení práce a rodiny.

„Tomuto trendu veľmi napomohla dostupnosť a klesajúce ceny potrebných pracovných prostriedkov, ako je notebook, mobilný internet, telefón a ďalšie,“ hovorí riaditeľ personálnej agentúry AuJob Peter Ulbrík. Pri práci z domu máte nárok na rovnaké pracovné pomôcky, ako máte k dispozícii na pracovisku.

Bez väčšej zodpovednosti to nemá zmysel

Práca doma, nie je určená pre každého. Vyžaduje si veľkú dávku sebadisciplíny a zodpovednosti. Nejde o to, kedy pracujete, ale aké výsledky máte. To je podľa Ulbríka aj dôvod, prečo prácu z domu firma málokedy umožňujú novým ľuďom.

Podľa konzultačného manažéra audítorskej a poradenskej spoločnosti Deloitte Jána Urigu láka práca z domu množstvo firiem, ktoré tím chcú šetriť náklady. „Spoločnosti ponúkajú túto formu skôr ako benefit na niektorý deň v týždni, ale menej ako všeobecné pravidlo. Podľa Urigu je totiž naša kultúra viac o autorite a potrebe kontroly. „Príchod nadnárodných spoločností tento stereotyp mierne uvoľnil, no nezmizne hádam nikdy,“ vraví Uriga. Podľa údajov agentúry AuJob sa už objavuje aj v bankovníctve či v administratíve.

„Prácu z domu oceňujú rodičia s malými deťmi, mladí ľudia, ktorým to prináša voľnosť v organizácii pracovného dňa a zamestnanci, ktorých zamestnávateľia sídlia v iných mestách či krajinách,“ vyratúva cieľové skupiny Marcela Holická z poradenskej spoločnosti Assessment Systems Slovakia.

Ohrozená socializácia?

Na jednej strane je množstvo výhod, na druhej zas strata kontaktu s pracoviskom. Podľa Urigu je lepšie pri kariérom plánovaní byť na očiach.

„Sociálny kontakt, zdieľanie informácií a neformálnosť je prirodzená potreba. Nemôžu z vás urobiť manažéra pre riadenie ľudí, ak ste posledných päť rokov nikoho nestretli a nepoznáte tím ľudí, a nikto nepozná váš skrytý potenciál,“ varuje Uriga. Súhlasia s ním aj oslovené firmy.

Riaditeľ personálnej agentúry oponuje, že zamestnanci sú naďalej v kontakte so spoločnosťou. „Chodia na dohodnuté stretnutia a porady, možné sú aj videokonferencie,“ hovorí Ulbrík. Podľa neho je aj preto práca z domu veľkým lákadlom a vyhľadávaným benefitom pri výbere nového zamestnania. „Dnes si ľudia častejšie uvedomujú potrebu rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom,“ myslí si Ulbrík.

Najmä IT spoločnosti

Podľa personalistu Roberta Halfa využíva prácu z domu viac ako 40 percent všetkých zamestnancov v IT sektore. „Tento benefit je obľúbený naprieč všetkými odbormi. Patrí medzi top desať najžiadanejších benefitov,“ povedal Halfa pre český denník MF Dnes.

Riaditeľka ľudských zdrojov spoločnosti Lenovo Erika Koklesová hovorí, že prácu z domu využívajú pri úlohách, ktoré vyžadujú zvýšenú koncentráciu zamestnanca a pokojné pracovné prostredie. „Je podmienená súhlasom manažéra, ktorý berie do úvahy výkonnosť, zodpovednosť a dôvod, pre ktorý zamestnanec potrebuje pracovať z domu,“ vysvetľuje Koklesová.

„Určitá skupina zamestnancov ju využíva pravidelne, v určitý deň v týždni, ostatní podľa potreby a po dohode s nadriadeným," povedala manažérka ľudských zdrojov spoločnosti Alcatel-Lucent Slovakia Katarína Dušínská. Firma sa podľa nej k práci z domu stavia pozitívne a podporuje ju.

„Prácu z domu povoľujeme, ale iba v obmedzených prípadoch," povedala personálna manažérka GTS Slovakia Vierošlava Barátová. Zamestnanci spoločnosti ju využívajú skôr výnimočne, približne raz za štvrtrok a aj to nie všetci. „Práca z domu je jednou z možností pre manažérov či vedúcich projektov," uzavrela Barátová.

Nadčasy doma vám nezaplátia

Úprava práce z domu ostáva najmä na individuálnej zmluve. Keď pracujete doma, nemáte napríklad nárok na náhradu mzdy pri prekážkach v práci.

Domácu prácu je možné vykonávať podľa podmienok dohodnutých v pracovnej zmluve. V pracovnej zmluve si môžu zamestnávateľ a zamestnanec dohodnúť špecifické podmienky ohľadom domácej práce. V prípade, ak dohodnuté nie sú, Zákonník práce upravuje základné podmienky domácej práce. Domácu prácu, tak ako ju pozná zákon, je možné vykonávať len na základe písomnej dohody so zamestnávateľom, ktorá by mala byť súčasťou pracovnej zmluvy. Ide o špecifickú úpravu miesta výkonu práce.

Zamestnancovi pracujúcemu doma neprislúcha náhrada mzdy pri dôležitých osobných prekážkach, napríklad keď ide k doktorovi na vyšetrenie alebo ak sprevádza k doktorovi rodinného príslušníka, s výnimkou náhrady mzdy z dôvodu úmrtia rodinného príslušníka. Takémuto zamestnancovi tiež nepatrí mzda za prácu nadčas, mzdové zvýhodnenie za prácu vo sviatok, mzdové zvýhodnenie za nočnú prácu a mzdová kompenzácia za sťažený výkon práce.

Pri domácej práci ide skôr o podaný výkon, čiže o splnenie pracovných úloh, ako o počet odpracovaných hodín, hoci aj tie sú dôležité.

Domáci zamestnanec musí mať vytvorené minimálne také podmienky, aké by mal na pracovisku.

Zamestnávateľ musí takisto zabezpečiť, aby nedošlo k izolácii takéhoto zamestnanca, čiže aby sa pravidelne stretával s ostatnými zamestnancami. Väčšinou sa to rieši na pravidelných pracovných poradách, kde sa všetci zamestnanci stretnú a vymenia si poznatky.

JUDr. Daniela Ježová,
advokátka

